

Practical Law:**Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 3**

(1) For all animal sacrifices that an individual offers, whether these are an obligation or a voluntary offering, he leans his hands on them while they are alive [prior to being slaughtered], except for the firstborn, the *ma'aser*, and the Pesach sacrifice. As it says, “He must lean his hand on the head of his sacrifice.” (Leviticus 3:2) From the Oral Tradition it is learned, that every sacrifice is included [in the requirement of leaning hands] except for the Pesach sacrifice, the firstborn, and the *ma'aser*. (2) A bird [sacrifice] does not require the leaning of hands. So too, funds whose rule it is that they should fall into the boxes of donations as we have already explained in the laws of *shekalim*, all such funds are applied to the purchase and the bringing of burnt-offerings. The owner of such funds does not lean his hands on that burnt-offering and does not bring libations for it. Rather, its libations are drawn from the community's funds. Even if the owner is a priest, the procedures of the service and its hide belong to the priests of the shift [that is on duty at the time of its sacrifice and not the owner of the funds]. (3) Anyone may lean his hands except for a deaf-mute, a mentally incompetent person, a minor, a slave, a woman, a blind person, and a non-Jew. An emissary does not lean hands, because the leaning of hands is only performed by the owner. As it says, “He must lean his hand” — [which teaches us] not his wife's hand, nor his slave's hand, and not his emissary's hand.

הלכה

הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג

א כל קרבנות בהמה שיקריב היחיד בין חובה בין נדבה סומך עליהם בשמה חיין. חוץ מן הבכור והמעשר והפסח שנאמר (ויקרא ג) וסמך ידו על ראש קרבנו מפני השמועה למדו שכל קרבן במשמע חוץ מפסח ובכור ומעשר: ב העוף אינו טעון סמיכה וכן כל המעות שדינן שיפלו לתיבות של נדבה שפבר ביארנו בהלכות שקלים שכלן יביאו עולות. אין בעל אותן המעות סומך על אותה העולה ואינו מביא עליה נסכים אלא נסכיה משל צבור ואף על פי שהיה בהן עבודתה ועורה של אנשי משמר: ג הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן ועבד ואשה וסומא ונכרי ואין השליח סומך שאין סמיכה אלא בבעלים שנאמר וסמך ידו ולא יד אשתו ולא יד עבדו ולא יד שלוחו:

TAZRIA FOR MONDAY

TORAH

תזריע ליום שני

תורה

יבין בקריאת ארבעה פסוקים אלו שהם כנגד ד דמילוי יוד דשם ב"ן להשאר בו הארה מותוספת הרוח משבת שעברה

ז והקריבו לפני ידוה וכפר עליה וטהרה ז ויקריבניה קדם יי וכפר

(7) And he will offer it before the Lord, and effect atonement for her, and she

RASHI

(7) **And he will offer it** — [Even though there are two sacrifices, the burnt-offering and the sin-offering, nevertheless, here, the verse says, “And he will offer it.”] This teaches us

רש"י

(ז) והקריבו. ללמדך, שאין מעבבה לאכל בקדשים

עלה ותדפי מסואבת דמהא
 דא אורייתא דילדתא לדוכרא
 או לנקבתא: ח ואם לא
 תשכח ידה כמסת אמרא
 ותסב תרין שפנינין או תרין
 בני יונה חד לעלתא וחד
 לחטאתא וכפר עליה כהנא
 ותדפי: א ומליל יי עם משה
 ועם אהרן למימר: ב אנש
 ארי יהי במשך בסריה עמקא
 או עדיא או בהרא ויהי

מִמֶּקֶר דְּמִיָּה זֹאת תּוֹרַת הַיִּלְדוֹת לְזָכָר אֹ
 לְנִקְבָּה: ח וְאִם-לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שָׁהּ
 וּלְקַחָהּ שְׁתֵּי-תוֹרִים אֹ אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד
 לְעֹלָה וְאֶחָד לְחֹטֵאת וְכָפַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן
 וְטָהַרָה: פ יג א וַיְדַבֵּר יְדוּהָ אֶל-מֹשֶׁה
 וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר: ב אָדָם כִּי-יִהְיֶה בְּעוֹר-
 בְּשָׂרוֹ שָׂאת אֹ-סַפְחַת אֹ אוֹ בַהֲרַת וְהָיָה

will thus become pure from the blood [that came] from her source. This, then, is the law of a woman who gives birth to a male or a female. (8) And if she cannot afford a sheep, then she must take two turtle-doves or two young doves: one as a burnt-offering and one as a sin-offering. And the priest will effect atonement for her, and she will become pure. 13 (1) And the Lord spoke to Moshe and Aharon, saying, (2) If a man has *se'ait*, or *sapachat* or *baheret* [spot-like afflictions with varying degrees of whiteness] on the skin of his flesh,

RASHI

that only one of these sacrifices holds her back from eating anything holy [if it has not yet been brought]. And which one is it? It is the sin-offering, for the [next] verse says, "a sin-offering. And [the priest] will effect atonement for her, and she will become pure." [I.e., her atonement and purification are effected through the sin-offering,] for the

sacrifice through which her atonement is effected [namely, the sin-offering], is the same one upon which her purification is dependent (Torat Kohanim 12:27). **And she will thus become pure** — From here, we can conclude that up till this stage [even though she may have immersed in a mikvah], she is called impure [i.e., it is only after her sin-offering is sacrificed, that she becomes pure] (Yevamot 74b). (8) **One as a burnt-offering and one as a sin-offering** — Scripture only places [the burnt-offering] before [the sin-offering] only insofar as they must be read this way [when reading the Torah]. However, when it comes to [the order of] actually sacrificing them, the sin-offering must precede the burnt-offering. Thus we have learnt in [Chapter Ten of] Tractate Zevachim, entitled כל התדיר (90a). 13 (2) **Se'ait, or sapachat or baheret** — The [terms se'ait and baheret] are the names of two major

רש"י

אֵלָא אֶחָד מֵהֶם; וְאִי זֶה הוּא? זֶה חֹטֵאת, שְׁנֵאמַר: "וְכָפַר עָלֶיהָ וְטָהַרָה", מִי שֶׁהוּא בָּא לְכַפֵּר, בּוֹ הַטָּהוֹרָה תְּלוּיָהּ: וְטָהַרָה. מִכָּלֵל, שְׁעַד כָּאֵן קְרוּיָה טְמֵאָה: (ח) אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחֹטֵאת. לֹא הִקְדִּימָה הַכְּתוּב אֵלָא לְמִקְרָאָהּ, אֲבָל לְהַקְרִיבָהּ — חֹטֵאת קוֹדֵם לְעוֹלָה, כִּי שְׁנֵי בְּזָבָחִים בְּפֶרֶק כָּל הַתְּדִיר: (ב) שָׂאת אֹ סַפְחַת וְגו'. שְׁמוֹת נִגְעִים הֵם

בְּמִשַׁךְ בְּסִרְיָהּ לְמַכְתֵּשׁ סָגִירוֹ
וַיִּתְּנֵי לֹת אַהֲרֹן כַּהֲנָא אוֹ
לֹת חַד מִבְּנוֹהֵי כַּהֲנָיָא:

בְּעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֹגַע צָרַעַת וְהוּבָא אֶל־אֶהֱרֹן
הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אֶחָד מִבְּנָיו הַכֹּהֲנִים:

and it forms an affliction of *tzara'at* on the skin of his flesh, then he must be brought to Aharon the priest, or to one of his descendants, the priests.

RASHI

רש"י

afflictions [and the term *sapachat* refers to intermediary categories within these two major afflictions], and one [major affliction, namely, *baheret*] is whiter than the other [se'it] (*Shevuot* 6b). **Baheret** — denotes

וּלְבָנוֹת זֶה מִזֶּה: בְּהֵרֵת. חֲבֵרְבוּרוֹת טִיִּיִּאר בְּלַע"ז וְכֵן (איוב, לו) "בְּהִיר הוּא בְּשִׁחְקִים": אֶל אֶהֱרֹן וְגו'. גְּזֵרַת הַכֹּתוּב הוּא. שְׂאִין טְמֵאת נֹגְעִים וְשִׁהֲרֵתֵן אֶלֶּא עַל פִּי כַּהֵן (ת"כ):

"spots;" taie in Old French. This is similar to the verse (*Job* 37:21), "the bright (בהיר) light which is in the skies" [i.e., a bright light appears as a demarcated spot in the sky]. [He must be brought] to Aharon [the priest, or to one of his descendants] — It is a Scriptural decree that the impurity of afflictions [of this nature] and their purification, be exclusively [pronounced] by priests (*Torat Kohanim* 13:43).

PROPHETS II Kings 5

נביאים מלכים ב פרק ה

ד וַאֲתָא וְחַיִּי לְרַבּוּנָה לְמִימְרֵי
כְּדִין וְכְדִין מְלִילַת עוֹלָמְתָא
דִּי מֵאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל: ה וַאֲמַר
מְלָכָא דְאַרְם אֲתָא אֲזִיל
וְאֲשַׁדֵּר אֲגַרְתָּא לֹת מְלָכָא
דְיִשְׂרָאֵל וְאֲזִיל וְנָסִיב בֵּידָהּ
עֶסֶר כִּפְרִין דְכֶסֶף וְשֵׁתָא
אַלְפִין דִּינָרִין דְדֶהָב וְעֶסְרָא אֲצַטְלוֹן דְלְבוּשָׂא: ו וַאֲיִתִּי אֲגַרְתָּא לְמְלָכָא דְיִשְׂרָאֵל לְמִימְרֵי וְכֵן כְּתִיב

ד וַיָּבֵא וַיַּגִּד לְאֲדֹנָיו לְאֹמֶר כֹּזֵאת וְכֹזֵאת דִּבְרָה
הַנְּעִרָה אֲשֶׁר מֵאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל: ה וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־אַרְם
לֵךְ בֹּא וְאֲשַׁלְּחָה סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךְ וַיִּקַּח
בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּפְרֵי־כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֶשֶׂר
חֲלִיפוֹת בְּגָדִים: ו וַיָּבֵא הַסֵּפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל

(4) And he went in, and told his master, saying, Thus and thus said the maid that is of the land of Israel. (5) And the king of Aram said, Go now, and I will send a letter to the king of Israel. And he departed, and took with him ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of clothing. (6) And he brought the letter to the king of Israel, saying, And now when this

RASHI

רש"י

(4) And he went in — *Na'aman*. And told his master — the king of Aram. (5) And took with him — a present, for the prophet.

(ד) וַיָּבֵא. נִעְמָן: וַיַּגִּד לְאֲדֹנָיו. לְמֶלֶךְ אַרְם: (ה) וַיִּקַּח בְּיָדוֹ. מִנְחָה לְהַנְּבִיא:

לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֹּפֵר הַזֶּה אֵלַיִךְ הַנֶּה שְׁלַחְתִּי אֵלַיִךְ אֶת־נְעֻמָן עַבְדִּי וְאִסְפֹתוּ מִצְרַעְתּוֹ: ז וַיְהִי כִּקְרָא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֹּפֵר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲנִי לְהַמִּית וּלְהַחְיֹת כִּי־זֶה שְׁלַח אֵלַי לְאַסֹּף אִישׁ מִצְרַעְתּוֹ כִּי אֲדַדְעוּ־נָא וּרְאוּ כִּי־מַתְאַנֶּה הוּא לִי:

בַּרְם דַּעוּ כַּעַן וַחֲזוּ אַרְי תּוֹסַקְפָא דִּין בְּעֵי לְאַתְגְּרָאָה בִּי:

letter has come to you, behold, I have sent Na'aman my servant to you, that you may cure him of his leprosy. (7) And it was, when the king of Israel had read the letter, that he rent his clothes, and said, Am I God, to kill and make alive, that this man sends to me to cure a man of his leprosy? But consider, I beg you, and see that he seeks a pretext against me!

RASHI

רש"י

אֲלֵפִים זָהָב. זְהוּבִים: (ז) מַתְאַנֶּה. מִבְּקֵשׁ תּוֹאֲנָה — means [six thousand pieces] of gold. (7) **Seeks a pretext** — seeks a pretext to challenge me. לְהַתְגַּרֹת בִּי:

WRITINGS Proverbs 24

כתובים משלי פרק כד

וּבִדְעִיתָא קִיטוֹנִי מִתְמַלִּין כָּל מִזְלָא יִקְרָא וּבִסִּימָא: ה טָב גְּבַר חִכְמָא מִן עֲשִׂינָא וּגְבַרָא דִּידִיעִתָא מִן הוּא דְנִרְיִז בְּחִילֵיהּ: ו מְטוּל בְּמַדְבְּרָנֻתָא תַּעֲבַד לְךָ קִרְבָּא וּבִדְעִת חֲדָרִים יִמְלֵאוּ כָּל־הוֹן יִקָּר וְנַעִים: ה גְּבַר־חֲכָם בַּעֲוֹז וְאִישׁ־דַּעַת מֵאֲמִץ־כַּח: ו כִּי בַתְחַבְּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לְךָ מִלַּחְמָה וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ: ז רְאֵמוֹת

(4) And by knowledge are the chambers filled with all precious and pleasant riches. (5) A wise man is strong; a man of knowledge increases strength. (6) For with strategies you shall make your war, and in the multitude of counselors there is victory. (7) Wisdom is [as unattainable] to the fool as corals; he does not open

RASHI

רש"י

גְּבַר חֲכָם. אִישׁ חֲכָם הוּא בַּעֲוֹ: (ז) רְאֵמוֹת לְאֵוִיל חֲכָמוֹת. הַחֲכָמָה דְּוִמָּה לְכַסִּיל כְּמוֹ אֲבֹן יִקְרָה שְׂאִינָה מִצְוִיָּה לֹדֵם אִיךָ אֲעַסֵּק בַּתּוֹרָה מִתִּי תַּעֲלֶה — means, A wise man is strong. (7) **Wisdom is [as unattainable] to the fool as corals** — Wisdom appears to the fool as

לְאֵוִיל חֻכְמוֹת בְּשַׁעַר לֹא יִפְתַּח-פִּיהוּ:

וּפְוִרְקָנָא בְּסוּגְעָא דְמִלְכָּנָא:
ז מִתְרַעַם שְׂטִיָּא בְּחֻכְמָתָא

וּבְתַרְעֵי לֹא פִתַח פּוּמִיָּה:

his mouth in the gate [of wisdom].

RASHI

רש"י

a precious stone, which is rare; as if he were to say, "How shall I engage in the Torah?

בידִי, אֶבֶל הַחֶכֶם שׁוֹנֵה הַיּוֹם מַעֲט וְלִמְחָר מַעֲט:

When will I be able to do this?" The wise person, however, studies a little today and a little tomorrow.

Mishnah Eruvin, chapter 3

משנה עירובין פרק ג

(1) With all [kinds of food] may an *eruv* [i.e., *eruv techumin*] and *shituf* be effected, [*eruv techumin* — on the Sabbath it was forbidden for one to walk a distance further than 2,000 cubits from his home. If one wanted to travel

א בכל מערבין ומשתתפים, חוץ מן המים ומן המלח. והכל נקח בכסף מעשר, חוץ מן המים ומן המלח. הנודר מן המזון, מתר במים ובמלח. מערבין לנזיר בין ולישראל בתרומה. סומכוס אומר,

further, he would place food before Sabbath, at that distance, which would then enable him to travel 2,000 cubits from that point on the Sabbath. This procedure is called "*eruvei techumin*" and "*shituf*" — a procedure to allow carrying, to and from courtyards and in an alley where many courtyards open up into a central alleyway], except for water and salt [since these cannot provide a satisfying meal. The essential element in an *eruv* is its food value, which imparts to it the status of a dining center for all who participate in it, hence, the area now is viewed as if belonging to the one who placed it there, in the case of *eruvei techumin* and in the case of *shituf*, to all of the residents jointly]; and so too, may all [kinds of foodstuffs] be purchased with money of *ma'aser sheni* except water and salt. If a man vowed to abstain from food he is allowed [to consume] both water and salt. An *eruv* [*techumin*] may be prepared for the Nazirite with wine [though he himself is forbidden to drink it (see Numbers 6:2); however, since, it is permitted to other people, it therefore, may be regarded as a suitable food] and for an Israelite with *terumah*, [since it is suitable food for a priest], but Sumkhos says, With non-consecrated produce only [i.e., the *eruv*

רבנו עובדיה מברטנורא

א בכל מערבין. עירובי תחומין. דאילו עירובי חצרות אין מערבין אלא בפת. והאי בכל דתנן במתניתין, לאו דוקא, כדאמרינן בגמרא אין למדין מן הכללות אפילו במקום שנאמר בהן חוץ, דהא הכא תנן בכל מערבין חוץ מן המים ומן המלח ואיכא נמי כמהדיופטריות דאין מערבין ולא משתתפין בהן דלאו מזון נינהו כמו מים ומלח: ומשתתפים. שתופי מבואות: והכל נקח בכסף מעשר. כדכתיב (ויברים יד) ונתת הכסף בכל אשר תאוו נפשך: חוץ מן המים ומן המלח. דלא פרי מפרי הוא: הנודר מן המזון. לא דאמר יאסר עלי מזון דאין נקרא מזון אלא חמשת המינין דזייני וסעדי, אלא כגון דאמר כל הזן עלי קונם וכל מילי זייני ומשביעים לפי שעה חוץ מן המים והמלח: מערבין לנזיר בין. דאע"ג דלא חזי לדידיה חזי לאחריני: ולישראל בתרומה. דהא חזי לכהנים: סומכוס אומר בחולין.

must consist of food which the person for whom it is prepared, is himself able to eat; however, wine may be used for a Nazirite since, under certain circumstances, he may free himself of his Nazirite vow (see Bartenura). [The following is an anonymous ruling and not a continuation of Sumkhos:] [An *eruv* may be prepared] for a priest in a *bet peras* [area of a

peras — square containing a grave; because, under certain restrictions, it is possible for a priest to enter such an area, and therefore gain access to the *eruv*]; Rabbi Yehudah says, [An *eruv* for a priest may be deposited] even in a graveyard [whose impurity is even more defined than that of a *bet peras*], because he can put up a screen [between himself and the graves, e.g., by entering the cemetery in a closed box], and thus enter [the area] and eat [his *eruv*]. (2) An *eruv* may be prepared with *demai* [produce regarding which it is doubtful whether *terumat ma'aser* has been properly taken, this is considered edible, since a poor person may eat from it], with *ma'aser rishon* from which [only] its *terumah* had been taken [i.e., its *terumat ma'aser* but not its *terumah*; the Gemara explains that we are referring to a case where the Levite grabbed the first tithe, at a time when there was no obligation to give *terumah*, namely; before the grain had been separated and threshed] and with *ma'aser sheni* and consecrated [food] that have been redeemed [but the fifth was not yet paid]; and priests [may prepare their *eruv*] with *challah*. [It may] not [be prepared], however, with *tevel* [definitely non-tithed produce], nor with *ma'aser rishon* whose *terumah* has not been taken, nor with *ma'aser sheni* or consecrated [food] that have not been redeemed. If a man sends his *eruv* [*techumin*, to the spot which he desires to establish as his symbolic dwelling, before the Sabbath] by the hand of a deaf-mute, a mentally incompetent

בחלין. ולכהן בבית הפרס. רבי יהודה אומר, אפילו בבית הקברות, מפני שיכול לילך לחוץ ולאכול: ב מערבין בדמאי, ובמעשר ראשון שנטלה תרומתו, ובמעשר שני והקדש שנפדו, והכהנים בחלה (ובתרומה). אבל לא בטבל, ולא במעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ולא במעשר שני והקדש שלא נפדו. השולח ערובו ביד חרש שוטה

רבנו עובדיה מברטנורא

דמידי דחזי ליה בעינן, וביין לנוזיר לא פליג סומכוס מפני שאפשר שישאל הזויר על נדרו ויהיה היין מותר לו באותה שבת, אבל תרומה אי אפשר שתהיה ראויה לישראל שאפילו ישאל המפריש התרומה עליה והרי היא כאילו לא הורמה הרי היא חוזרת לטבלה ואסור לאכול ממנה עד שיחזור ויפריש תרומה אחרת ואין מפרישין תרומה בשבת אפילו בין השמשות הילכך לא חזי ליה. ואין הלכה כסומכוס: ולכהן בבית הפרס. סתמא היא ולא סומכוס קאמר לה. בית הפרס, שדה שנחרש בה קבר, מותר לכהן ליכנס שם כשהוא מנפח והולך ורואה שאינו נוגע בעצם כשעורה, ומשום הכי מותר ליתן עירובו שם שהרי יכול להכנס במקום שנתן שם עירובו והוי הוא ועירובו במקום אחד: לחוץ. לעשות מחיצה בינו לקבר, שלא יאהיל, כגון שיכנס שם בשידה תיבה ומגדל, אלמא חזי ליה. ופלוגתא דר' יהודה ורבנן מוקמינן בגמרא דאפילו בישראל פליגי רבנן עליה דרבי יהודה ואמרי דאין מניחין עירובי תחומין בבית הקברות, ולא נקט כהן אלא להודיע כוחו דרבי יהודה דאפילו בכהן שרי. ובהא קמפלגי, דר' יהודה סבר אף על גב דאסור ליהנות ולהשתמש בבית הקברות מותר להניח שם עירוב דאין מערבין עירובי תחומין אלא לדבר מצוה ומצות לאו ליהנות ניתנו, ואע"פ שמשתמר שם העירוב אחר קנייתו דהא בין השמשות קונה וכבר נעשית המצוה והוא משתמר שם כל השבת, קסבר ר' יהודה אין אדם מקפיד על עירובו אם אבד או נגנב לאחר שקנה. ורבנן סברי אדם מקפיד על עירובו לאחר שקנה ורצה שלא יגנב הלכך כשהעירוב משתמר בבית הקברות כל השבת לאחר שקנה בין השמשות ונגמרה מצותו נמצא משתמש באיסורי הגאון, שהקברים אסורים בהנאה, ולפיכך לא יניח עירוב בבית הקברות. והלכה כחכמים: ב מערבין בדמאי. בכבר שלקחה מעם הארץ ולא הפריש ממנה תרומת מעשר של דמאי: ובמעשר ראשון וכו' אבל לא בטבל

person, or a minor, or by the hand of one who does not admit [to the principle of] *eruv*, the *eruv* is not valid. If however, he instructed another person to receive it from him, [and to deposit it in the prescribed manner,] the *eruv* is valid. (3) If he deposited it [the *eruv*] on [the branch of] a tree above [a height] of ten handbreadths [and the branch has an area

measuring 4 X 4 handbreadths, resulting that the branch is considered a private domain, while the foot of the tree, the area where he established his symbolic dwelling, stands in a public domain], his *eruv* is ineffective [since an *eruv* must be edible at the time it takes effect namely, at twilight when Sabbath begins and, in this case, he is prohibited from removing the *eruv*, at the very time it takes effect]; [if he deposited it at a height] below ten handbreadths [a branch is not considered a public domain, unless its height is above ten handbreadths and is 4 X 4 handbreadths wide; rather, in this case, where it is below ten handbreadths, it would be a *karmelit*. Transferring from a *karmelit* to a public domain is a *shevut* — Rabbinical prohibition and our Mishnah maintains, as does Rebbi, that a *shevut* is not prohibited at twilight; therefore, he could remove the *eruv* and], his *eruv* is effective. If he deposited it in a cistern [which is in a valley, where he intended his symbolic dwelling to be, which is a *karmelit* and not public domain], even if it is a hundred cubits deep, his *eruv* is effective. If it [an *eruv*] was put [in a *karmelit*] on the top of a reed or on the top of a pole, providing, it had been uprooted and then inserted [in the ground] even though it was a hundred cubits high, the *eruv* is effective. [However, if it was not uprooted it is not valid; since a reed is very thin, it is certain that he will break it, in which case he will transgress a Biblical prohibition and he is, therefore, considered as one who is unable to reach the *eruv*.] If it was put in a closet [and was locked up and the lock is held in place with rope, so that

וקָטָן, אוּ בֵּיד מִי שְׂאִינוּ מוֹדֶה בְּעֵרֹב, אֵינוּ עֵרֹב. וְאִם אָמַר לְאַחַר לְקַבְּלוֹ מִמֶּנּוּ, הֲרֵי זֶה עֵרֹב: גּ נִתְּנוּ בְּאֵילָן, לְמַעַלָּה מֵעֶשְׂרֵה טַפְחִים, אֵין עֵרֹבוֹ עֵרֹב. לְמַטָּה מֵעֶשְׂרֵה טַפְחִים, עֵרֹבוֹ עֵרֹב. נִתְּנוּ בְּבוֹר, אִפְלוֹ עֲמוּק מֵאַה אֲמָה, עֵרֹבוֹ עֵרֹב. נִתְּנוּ בְּרֹאשׁ הַקֶּנֶה אוּ בְּרֹאשׁ הַקֶּנֶדֶס בְּזֵמַן שֶׁהוּא תְלוּשׁ וְנִעוּץ. אִפְלוֹ גְבוּהַ מֵאַה אֲמָה, הֲרֵי זֶה עֵרֹב. נִתְּנוּ בְּמַגְדֵּל

רבנו עובדיה מברטנורא

וכו'. כולן מפורשין במסכת שבת פרק מפנין: השולח ערובו ביד חרש כו'. להוליכו לסוף אלפים אמה. ודוקא בעירובי תחומין אינו עירוב אם שלחו ביד קטן. אבל בעירובי חצרות קיימא לן קטן גובה את העירוב: ביד מי שאינו מודה בערוב. כגון כותי או צדוקי: ואם אמר לאחר. כשר, לקבלו מן הפסול ויוליכנו הכשר לסוף אלפים אמה: הרי זה עירוב. ובלבד שיהא הוא עומד ורואה בשעה שהפסול נותנו ביד הכשר, אף על פי שאינו רואה כשהכשר מוליכו, דחזקה שלח ערשה שליחותו: ג נתנו באילן. העומד ברשות הרבים ויש בו ארבעה טפחים על ארבעה טפחים או יותר: למעלה מעשרה אין ערובו ערוב. דכיון דהאילן רחב ארבעה, למעלה מעשרה הוי רשות היחיד, והוא קנה שביתתו ברשות הרבים, וכיון דאי הוי בעי למשקל עירוביה ומיכליה בשעה שהעירוב זוכה לו דהיינו בין השמשות לא מצי שקיל ליה, דמיייתי מרשות היחיד לרשות הרבים, לא הוי עירוב: למטה מעשרה הרי זה ערוב. דלמטה מעשרה כרמלית היא, דכל משלשה ועד תשעה ברוחב ארבעה כרמלית היא, וכיון דאי שקיל ליה לעירוביה אין כאן אלא איסור שבות, הרי זה עירוב. ומנותינן רבי היא דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות. ובשעה שהעירוב זוכה לו דהיינו בין השמשות מצי שקיל ליה ונמצא הוא ועירובו במקום אחד, הלכך הוי עירוב: נתנו בבור. שבכרמלית כגון שבבקעה ושבשדות ונתכוון לשבות בבקעה או בשדה, הרי זה עירוב, דבור עצמו רשות היחיד והוא קנה שביתתו בכרמלית ובשעה שהעירוב זוכה לו דהיינו בין השמשות מצי שקיל ליה, כרבי דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות: אפילו גבוה מאה אמה. ואין למטה רוחב ארבעה דלאו רשות היחיד הוא, ואף

one could cut the rope to open it, which would only be a *shevut*] and the key was lost, the *eruv* is nevertheless effective [since at twilight a *shevut* is not prohibited, as above]. Rabbi Eliezer says, If he does not know that the key is in its proper place, [e.g., adjacent to the closet] the *eruv* is ineffective [Rabbi Eliezer maintains that the knife is *muktzah* and as such, we now have two Rabbinic injunctions blocking his accessibility to the *eruv*]. (4) [If the *eruv*] rolled away beyond the [Sabbath] limit [so that more than the permitted distance of two thousand cubits intervened between the *eruv* and the man's home, and, consequently, the *eruv* was inaccessible to him] or if a heap fell on it, or if it was burnt, [or if it consisted of] *terumah* that became unclean [and, therefore, unfit even for a priest] — [if any of these accidents occurred] while it was yet day [i.e., Friday before twilight; so that at the time the Sabbath began, the *eruv* was either non-existent or inaccessible], it is ineffective, [but if it occurred] after dusk [on Friday], the *eruv* is effective [because an *eruv* comes into force at twilight on the Sabbath eve, and since at that time the *eruv* in question, was both in existence and accessible, its subsequent loss or inaccessibility cannot, in any way, affect the rights it had conferred upon the man in connection with the Sabbath in question]. If this is doubtful, [i.e., it is uncertain whether the accident occurred before or after dusk] Rabbi Meir and Rabbi Yehudah say, The man [is in the position of both] a

ואבד המפתח, הרי זה ערוב. רבי אליעזר אומר, אם אינו יודע שהמפתח במקומו, אינו ערוב: ד נתגלגל חוץ לתחום, ונפל עליו גל, או נשרף, או תרומה ונטמאת, מבעוד יום, אינו ערוב. משחשכה, הרי זה ערוב. אם ספק, רבי מאיר ורבי

רבנו עובדיה מברטנורא

על גב דלמעלה רחב ארבעה דהא עירוב ע"ג מקום ארבעה בעיני: **תלוש ונעוץ**. הוא דהוי עירוב, אבל מחובר לא הוי עירוב, משום דכי שקיל ליה גזירה שמא יקטום, לפי שהקנה רך הוא איכא למיגור שמא יקטום כי שקיל ליה, אבל אילן קשה הוא ובין השמשות לשמא יעלה ויתלוש לא חיישינן, אבל קטימת קנה אידי דרכיכה ודאי מקטמא ומחייב משום קוצר. אי נמי, קנה וקונדס מחילף ליה מחובר בתלוש דקנים הרבה תלושים נעוצים ונראים כמחוברים משום הכי איכא למיגור שמא יקטום במחובר ויחשוב שהוא תלוש, אבל באילן ליכא למיגור שמא יעלה ויתלוש ויטעה לחשוב דתלוש הוא: **נתנו במגדל** של עץ: **ואבד המפתח הרי זה ערוב**. וכגון שהמנעול קשור בחוטים וחבלים שאם לא ימצא המפתח אי אפשר לחתכן אלא בסכין, תנא קמא סבר הואיל ואפשר לפתוח על ידי שיחתוך החבלים בסכין אין כאן איסור שקילה אלא איסור שבות, דמקלקל הוא בחתיכת החבלים וכל המקלקלים פטורים, ואיסור שבות בין השמשות בשעת קניית העירוב לא גזרו בו כדאמרן, הילכך הוי עירוב, דמצי מייתי סכין ויחתוך לחבלים ושקיל לעירוביה. ורבי אליעזר סבר אין כלי ניטל אלא לצורך תשמישו ואסור לטלטל הסכין כדי לחתוך החבלים, שאין תשמישו אלא לחתוך האוכלים, והואיל ואיכא תרת, טלטול הסכין וחתיקת החבלים, אפילו לרבי דאמר כל דבר שהוא משום שבות בין השמשות לא גזרו, כבהאי גזונא מודה דגזרו. ואין הלכה כרבי אליעזר: **ד נתגלגל חוץ לתחום אינו ערוב**. הואיל ויש מביתו שהוא לן שם עד עירובו יותר מאלפים אמה, לא מצי למיזל ולמשקליה. והוא שנתגלגל שתי אמות חוץ לאלפים אמה, שכל אדם יש לו ארבע אמות ממקום עירובו שתי אמות מצד מזרחו של עירוב ושתי אמות מצד מערבו: **נפל עליו גל**. והוא דבעי מרא וחצינא לפנייה, דהויא מלאכה ולא שבות: **תרומה ונטמאת**. דהשתא לא חויא לא לדידיה ולא לאחריני. ואיצטריך תנא לאשמועינן נתגלגל חוץ לתחום ונפל עליו גל, דאי אשמועינן נתגלגל, משום דליתיה גביה הוא במקום אחד ועירובו במקום אחר, אבל נפל עליו גל דאיתיה גביה אימא להוי עירוב. ואי אשמועינן נפל עליו גל, דלא מצי שקיל לי אלא במלאכה במרא וחצינא, אבל נתגלגל דאפשר דנשיב זיקא ומהדר ליה לתוך התחום אימא להוי עירוב, קמשמע לן. ותנא נשרף להודיעך כחו דרבי יוסי דאע"ג דאינו בעולם, משום ספק לא מתסר. ותנא תרומה שנטמאת להודיעך כחו דרבי מאיר דאף על גב דישנה בעולם ויש לומר העמידנה בין השמשות על

donkey driver and a camel driver [who is unable to make any progress. A camel can be led only by pulling its rein and a donkey can be driven only from behind. A man who is in charge of both animals can neither lead the two, because of the donkey, nor can he drive the two, because of the camel. So too, with this man, the validity of whose *eruv* is in doubt. If

the *eruv* is valid, he can walk from his (so to speak) home base which is the place of its deposit, two thousand cubits in the direction of his home, but not beyond it. If it is invalid, he can walk from his home two thousand cubits in all directions, including two thousand cubits in the direction of the *eruv*, but not beyond it. As the validity of the *eruv* is in doubt, he can only walk the two thousand cubits distance between his home and the *eruv*, but he is forbidden to go beyond the *eruv*, in the one direction and beyond his home, in the other direction]. Rabbi Yose and Rabbi Shimon say, An *eruv* [whose validity is] in question is effective [since when he placed the *eruv* it was there and accessible we assume (through the principle of *chazakah*) that it was so, at twilight as well]. Rabbi Yose says, Avtolemos testified on the authority of five elders that an *eruv* [whose validity is] in doubt is effective. (5) A man may attach a condition to his *eruv* [depositing two *eruvim*, one, at a distance of two thousand cubits from the east side of his house, and another, in the opposite direction at a distance of two thousand cubits from the west of his house] and say, "If foreigners [from whom he must flee] come from the east, my *eruv* [shall be that] to the west [and he is, consequently, able to go in a westerly direction a distance of four thousand cubits from his house. Though the foreigners would not come before the following day, the condition has the force of determining retrospectively which *eruv* shall become effective at twilight of the Sabbath eve]; [however, if they come] from the west, my *eruv* [shall be that] to the east; if they come from both directions, I will go in whatever direction I desire, and if they come from neither direction, [i.e., if they don't come at all] I will be like the people of my town [able to go a distance of two thousand cubits from the town in any direction, both *eruvim* being null and void]. [He may

יהודה אומרים, הרי זה חמר גמל. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים, ספק ערוב, כשר. אמר רבי יוסי, אבטלמוס העיד משום חמשה זקנים על ספק ערוב שפטר: ה מתנה אדם על ערובו ואומר, אם באו גוים מן המזרח, ערובי למערב. מן המערב, ערובי למזרח. אם באו מקצא ומקצא, למקום שארצה אלף. לא באו לא מקצא ולא מקצא, הריני כבני עירי. אם

רבנו עובדיה מברטנורא

חזקתה של קודם לכן וטהורה היתה, אפילו הכי לא אמרינן חוקה לקולא: משחשכה הרי זה ערוב. דלאחר שקנה בין השמשות אין חוששין לו אם נאבד: הרי זה חמר גמל. דמספקא לן אי קנה ליה עירוב והכא הוי ביתו ומהכא יש לו אלפים לכל רוח והפסיד אלפים שמעבר ביתו והלאה, או שמא לא קנה עירוב ומביתו יש לו אלפים לכל רוח ולא קנה לעבר עירובו כלום. ומחמת ספק זה נאטר ללכת אלא אלפים אמה שבין ביתו לעירובו, דממה נפשך בהנך משתרי. אבל באלפים דמעירובו ואילך, לא, דילמא לא קנה עירוב. ומביתו ואילך נמי לא, דילמא קנה עירוב. נמצא זה מושכו לכאן וזה מושכו לכאן באדם המנהיג חמור וגמל שהחמור הולך לפניו וזה מנהיגו והגמל מאחוריו והוא מושכו וצריך לפנות לפניו ולאחוריו: רבי יוסי ורבי שמעון אומרים ספק הערוב כשר. דאמרינן העמד עירוב על חזקתו, וכשהניחו היה בתוך התחום והיה טהור ולא היה עליו גל, לפיכך עירובו עירוב. וכן הלכה: ה מתנה אדם על ערובו. מניח שני עירובין, אחד לסוף אלפים למזרח ביתו ואחד לסוף אלפים למערב ביתו, ואומר, אם באו גוים למזרח וצריך אני לברוח מפניהם יקנה לי עירובי שבמערב ויהיו לי למערב ביתי ארבעת אלפים אמה, ואע"ג דלא אתו עד למחר, אמרינן יש ברירה דבין השמשות קנה ליה עירובו דאיך גיסא: הריני כבני עירי. אלפים מעירי לכל רוח,

likewise say,] “If the Sage [whose discourses he desires to hear] comes from the east, let my *eruv* [be the one] to the east; if, from the west, let my *eruv* [be the one] to the west; [if two Sages] come from opposite directions, I will go in whatever direction I desire, and if no one came from either direction, I will be like the people of my town [able to go a distance of two thousand cubits from the town in any direction, both *erubin* being null and void].”

Rabbi Yehudah says, If one of them [of the two

Sages that come from opposite directions] was his teacher, he may go only to his teacher [the presumption being that when making the condition, his intention was that *the eruv* to be effective is the one which would enable him to go to his teacher], but if both were his teachers, he may go in whichever direction he prefers. (6) Rabbi Eliezer says, If a Festival day immediately precedes or follows the Sabbath, a man [who desires on the two days respectively to go in two different directions] may prepare two *erubin* [which he deposits at distances of one thousand cubits from the town in the two desired opposite directions (see Tosfot Yom Tov)] and make the following declaration: “My *eruv* for the first [day, shall be that] to the east [“east” and “west” represent any two opposite directions], and the one for the second day, that to the west, [the two days in question, in the view of Rabbi Eliezer, are regarded as two distinct entities of holiness. One *eruv* may consequently take effect at twilight of the eve of the first day, and the other, at twilight of the following day, each *eruv* serving for the day for which it is prepared];” [or] “the one for the first day [shall be that] to the west, and the one for the second day, that of the east;” [or a person may say;] “My *eruv* [shall be effective] for the first day, and for the second day [I shall retain the same rights] as the people of my town [i.e., instead of the right to a radius of two thousand cubits from the *eruv*, which prevents him from going outside the town more than one thousand cubits in the opposite direction of that *eruv*, he would be entitled to a radius of two thousand cubits from the town in all directions];” or “My *eruv* [shall be effective] for the second day, and for the first day [I shall retain the same rights] as the people of my town.” The Sages, however, say, Just as

בא חכם מן המזרח, ערובי למזרח. מן המערב, ערובי למערב. בא לכאן ולכאן, למקום שארצה אלך. לא לכאן ולא לכאן, הריני כבני עירי. רבי יהודה אומר, אם היה אחד מהן רבו, הולך אצל רבו, ואם היו שניהם רבותיו, למקום שירצה ילך: ו רבי אליעזר אומר, יום טוב הסמוך לשבת, בין מלפניה ובין מלאחריה, מערב אדם שני ערובין ואומר, ערובי הראשון למזרח, והשני למערב. הראשון למערב, והשני למזרח. ערובי הראשון, והשני כבני עירי. ערובי השני, והראשון כבני עירי. ותקמים

בנו עובדיה מברטנורא

ואיני צריך להשתכר לכאן ולהפסיד מכאן: אם בא חכם למזרח. חוץ לתחום עירי, ורוצה אני ללמוד מפיו ועכשיו איני יודע לאיזה צד יבוא ולמחר אשמע מבני אדם הבאים משם לכאן על ידי עירוב: רבי יהודה אומר. אם באו מכאן ומכאן ואחד מהם רבו, ילך אצל רבו ולא אצל האחר דקים לן בגויה דבשעת קניית עירוב בין השמשות דעתיה דלקני ליה ההוא עירוב דלצד רביה. ואין הלכה כר' יהודה, דזימנין דניחא ליה לאיגש בחבריה טפי מרביה: ו מערב אדם שני עירובין. אם היה צריך לילך יום ראשון לכאן ויום שני לכאן יכול לערב למזרח ולמערב ערב יום הראשון ואומר עירובי של מזרח וקנה לי היום לצורך מחר ועירובי של מערב וקנה לי בין השמשות דלמחר לצורך יום שני. דקסבר רבי אליעזר שבת ויום טוב לאו כחד יומא אריכא נינהו אלא שתי קדושות הן ובין השמשות דקמא לדידיה הוא דקני ולא ליום שני: עירובי הראשון והשני כבני עירי. כלומר ואם לא היה צריך לילך אלא ביום ראשון ובשני אין

he either prepares an *eruv* for one direction [for a single day], or [if he wishes to be entitled to the privileges of the townspeople] none at all; so too, he either prepares one *eruv* for the two days, or none at all [the Sages are uncertain regarding a Sabbath which is immediately preceded or followed by a Festival, if it is considered as one long day, i.e., one entity of holiness, or two]. How then, is one to act [when a Festival immediately precedes the Sabbath, for it to be effective for both days]? He arranges [for the *eruv*] to be carried [to the required spot] on the first day [by an agent; if the man himself goes to the required spot, no *eruv* is necessary, since his very presence at twilight at that spot, acquires it for him as his dwelling for that Sabbath or Festival] who, having remained there with it, until dusk [when *eruv* effects the acquisition of the spot] then takes it up and goes away. [He should not leave it there, since it might be lost and the man for whom it was prepared would thus be without an *eruv* for the second day.] On the second [day the *eruv* is again carried there and] kept until dusk when [the agent] eats it [he may not carry it away with him, on account of the Sabbath, on which the carrying of objects in a public domain or in a *karmelit* is forbidden] and goes away. He [by taking the *eruv* with him on the first day and so preserving it from possible loss] thus benefits both in his walking and in his *eruv* [a] he is able to walk not only on the first, but also on the second day in the direction he desires; and b) he can also enjoy on the second day, the eating of the two meals which the *eruv* consists of. Had he not preserved the *eruv*, he might have lost both benefits. Should the Festival be preceded by the Sabbath, when the carrying of objects is forbidden, there is no alternative but to leave the *eruv* in its position until the termination of the Sabbath; it must be examined at twilight just before the Festival begins and, if it is found intact, it must be allowed to remain in position until dusk, when it may be carried away or eaten on the spot]. If the *eruv* was eaten up on the first day, it

רבנו עובדיה מברטנורא

צריך לזוז ממקומו ואינו רוצה להפסיד לא אלפים של תחומו מכאן ולא אלפים של תחומו מכאן, יערב עירוב אחד לצד שהוא רוצה לילך בו ביום ראשון ואומר עירובי זה יקנה לי לצורך מחר, ובשני הריני כבני עירי שלא עירבו. או אם היה צריך לילך בשני ולא בראשון יאמר עירוב זה יקנה לי בין השמשות של מחר, ובראשון אהיה כבני עירי: **או מערב לשני ימים.** היינו לרוח אחת דאמרינן לעיל. והא תו למה לי., אלא הכי קאמרי ליה רבנן לרבי אליעזר, אי אתה מודה ליום אחד דאו מערב לרוח אחת או אינו מערב כל עיקר, שאינו יכול לומר חצי יום עירובי למזרח וחצי יום עירובי למערב. לשני הימים נמי, דהיינו לשבת ויום טוב, או מערב כמו ליום אחד או אינו מערב כל עיקר. דספיקא להו לרבנן שבת ויום טוב אי כיומא אריבא דמי אי לא, ועבדי הכא לחומרא דאין יכול לערב לשתי רוחות, דילמא חדא קדושה היא. והכא לחומרא דאמר לקמן נאכל בראשון אין עירוב לשני, דלמא שתי קדושות הן ולא כיומא אריבא דמי: **מוליכו.** השליח ערב יום טוב שלפני שבת, **ומחשיך עליו** עד שיקנה העירוב: **ונוטלו ובא לו.** שמה יאבד ושוב אין לו עירוב לשני, כדקתני נאכל עירובו בראשון עירוב לראשון ואין עירוב לשני: **ובשני.** חוזר ומוליכו בשני. דקיימא לן, המערב בפת בראשון ורוצה לערב בפת בשני, צריך שיערב באותו עירוב עצמו שקרא עליו שם מאתמול, ועתה שותק. אבל לא בפת אחרת, דבעי למקרי עליה השתא שם עירוב והוי מכין מיום טוב לשבת: **נמצא משתכר בהליכתו.** כלומר קונה לו הליכה ליום מחר: **ומשתכר בערובו.** שאוכלו. ויום טוב אחר השבת דלא אפשר בהכי, מוליכו בראשון

אומרים, מערב לרוח אחת, או אינו מערב כל עקר. או מערב לשני ימים, או אינו מערב כל עקר. כיצד יעשה, מוליכו בראשון, ומחשיך עליו ונוטלו ובא לו. בשני מחשיך עליו ואוכלו. ונמצא משתכר בהליכתו ומשתכר בערובו. נאכל בראשון, ערובו

remains effective for the first day [only], but not for the second. Rabbi Eliezer said [to them], You do then agree with me that they [the two days] are two distinct entities of holiness. [Had the two days been one entity, the *eruv* that was effective at twilight on the eve of the first day should have retained its effectiveness until the conclusion of the second

day. Now, since you concede this point, Rabbi Eliezer says, in effect, you must also concede that two *eruvim* may be prepared respectively for the two days, for two different directions. However the Sages, being uncertain, maintain the stringencies of both positions.] (7) Rabbi Yehudah says, [If on the eve of] Rosh Hashanah a man [living far from Jerusalem (i.e., from the seat of the Sanhedrin) to ascertain in time, which day was fixed as Rosh Hashanah], fears that [the preceding month of Elul] might be intercalated [i.e., declared to consist of thirty, instead of twenty-nine days. (E.g., If the witnesses appeared on the night following the twenty-ninth day of Elul and testified to the sighting of a new moon, Sanhedrin would immediately proclaim a new month, automatically making that night Rosh Hashanah. If however, witnesses did not appear until after the *minchah* of the following day, that thirtieth day was added to Elul and therefore Rosh Hashanah should begin only the following night). Thus, if in fact witnesses did come on the twenty-ninth of Elul, people not in the immediate vicinity of the Sanhedrin would not know in time that Rosh Hashanah had already begun that evening; therefore, Rosh Hashanah is observed on both the thirtieth of Elul and the day following it. Now, if he wishes to go on the two days respectively in two opposite directions of the town (as in the case of the above Mishnah),] he may prepare two *eruvim* [depositing them in the two opposite directions of the town respectively, at distances of two thousand cubits] and make this declaration: “My *eruv* for the first [day shall be] to the east and the one for the second day, to the west;” [or] “the one for the first day, to the west and the one for the second day, to the east;” [or] “My *eruv* [shall be effective] for the first day, and for the second [I shall retain the same rights] as the people of my town,” or “My *eruv* [shall be effective] for the second day, and for the first [I shall retain the same rights] as the people of my town.” The Sages, however, did not agree with him [they regard both days as one entity of holiness].

רבנו עובדיה מברטנורא

ואינו אוכלו, וחזור והולך שם בשני לראות אם קיים העירוב מחשיך עליו, ואם רוצה יאכלנו אחרי כן: **מוּדִים אַתֶּם לִי שֶׁהָן שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת.** דאמריתו נאכל עירוב בראשון אין עירוב לשני, ואי חדא קדושה נינהו הוה ליה כחד יומא אריכתא ויקנה בין השמשות של ראשון לשניהם. וכיון דשתי קדושות נינהו יכול לערב נמי לשתי רוחות. ורבנן אזלי הכא לחומרא והכא לחומרא כדאמרן, משום דמספקא להו. והלכה כרבי אליעזר דשבת ויום טוב שתי קדושות הן: **ז שְׂמָא תַתְּעֵבֵר.** שְׂמָא יַעֲשׂוּ בֵּית דִּין הַגְּדוּל אֵלּוּל מֵעוּבֵר וַיְהִי שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים, יוֹם ל' שֶׁל אֵלּוּל יוֹם ל"א, וְהוּא צָרִיךְ לִילֵךְ בְּרֵאשׁוֹן לְצַד אֶחָד וּבִשְׁנֵי לְצַד אַחֵר: **מֵעֵרֵב שְׁנֵי עִירוּבֵינָן.** ומניחן בערב יום טוב זה לכאן וזה לכאן ואומר וכו': **וְלֹא הוֹדּוּ לוֹ חֲכָמִים.** דקסברי קדושה אחת הן. והלכה כחכמים בשני ימים טובים של ראש השנה. דלאו משום ספיקא

לְרֵאשׁוֹן וְאִינוּ עֵרֹב לְשָׁנִי. אָמַר לָהֶם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מוּדִים אַתֶּם לִי שֶׁהָן שְׁתֵּי קְדוּשׁוֹת: ז רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁהֵיָה יָרָא שְׂמָא תַתְּעֵבֵר, מֵעֵרֵב אָדָם שְׁנֵי עִירוּבֵין וְאוּמֵר, עִירוּבֵי בְּרֵאשׁוֹן לְמִזְרָח וּבִשְׁנֵי לְמַעְרָב, בְּרֵאשׁוֹן לְמַעְרָב וּבִשְׁנֵי לְמִזְרָח. עִירוּבֵי בְּרֵאשׁוֹן, וּבִשְׁנֵי כְּבָנֵי עִירֵי. עִירוּבֵי בִשְׁנֵי, וּבְרֵאשׁוֹן כְּבָנֵי עִירֵי. וְלֹא הוֹדּוּ לוֹ חֲכָמִים:

(8) Rabbi Yehudah further stated, A man may conditionally [set aside *terumah*], for a basket [of produce] on the first Festival day [of Rosh Hashanah, even though the setting aside of the priestly dues is forbidden on a day that is definitely known to be a holy day, by saying; if today is not Rosh Hashanah, then let this (the produce to be separated) be *terumah* and if, in

fact, it is Rosh Hashanah, then my words are null and void. The next day he says; If yesterday was Rosh Hashanah (and therefore, yesterday's designation of *terumah* was null and void,) let the produce which I separated yesterday be *terumah*] and may then eat it on the second day, and so also, an egg which was laid on the first [Festival] day may be eaten on the second [since if the first day was Rosh Hashanah, then it may be eaten on the second day, and if yesterday was not Rosh Hashanah, then, in fact, the egg was laid on a weekday]; but the Sages did not agree with him [since they regard the two days of Rosh Hashanah, as one entity]. (9) Rabbi Dosa ben Horkinas says, The person who acts as congregational reader on [the first day of] the Festival of Rosh Hashanah says: "Fortify us, O Lord our God, on this first day of the month, whether it be today or tomorrow;" and on the following day he says: "[Fortify us ...] whether it be today or yesterday." The Sages, however, did not agree with him ["Fortify ..."] is read on both days, the month is not mentioned at all].

רבנו עובדיה מברטנורא

בלבד אתקן, שמא קדשו בית דין את יום ל' או יום ל"א ואחד מהם חול, אלא משום דשמא באו עדים מן המנחה ולמעלה, שנוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש ותרוייהו קדושה אחת. אבל בשאר ימים טובים של גליות דלא אתקן אלא מספיקא דלא ידעינן מתי קידשו בית דין הגדול את החודש מודים חכמים לרבי יהודה דשתי קדושות הן. וחכמים האמורים באן הוא ר' יוסי: **ח מתנה ארם על הכלכלה.** סל שיש בו פירות טבליים, מתנה עליו ביום טוב ראשון של ראש השנה ואומר אם היום חול תהא זו תרומה על אלו ואם היום קודש אין בדברי כלום. שאין מגביהין תרומה ביום טוב. ולמחר הוא אומר אם אתמול קודש והיום חול תהא זו שאמרתי אתמול תרומה על אלו ואם היום קודש ואתמול חול כבר היא תרומה. ואוכל כלכלה המתוקנת ומשייר התרומה: **ולא הודו לו חכמים.** הוא ר' יוסי דאמרן דסבר קדושה אחת הן ואין מגביהים בהם תרומה. ודוקא בשני ימים טובים של ראש השנה כדפרישית לעיל: **וכן ביצה שנולדה בראשון.** של ראש השנה: **תאכל בשני.** דאם הראשון קודש השני חול וביצה שנולדה ביו"ט מותרת בחול דאין הכנה לחול. ואם הראשון חול והשני קודש נמצא שחול מכין ליום טוב ושפיר דמי: **ולא הודו לו חכמים.** בשני ימים טובים של ראש השנה בלבד, דקדושה אחת הן. אבל בשני ימים טובים של גליות מודים לו: **ט החליצנו.** וזונו והחליצנו כח, כמו נחלץ חושים (במדבר לב) פירוש אחר, הצילנו ומלטנו, כמו חלצני ה' מאדם רע (תהלים קמ): **אם היום אם מחר.** אם היום הוא החליצנו היום, ואם מחר הוא החליצנו מחר: **ולא הודו לו חכמים.** לא להזכיר של ראש חודש בראש השנה ולא להתנות אם היום אם מחר. אלא אומר והחליצנו שתמא בשני הימים ואינו מזכיר של ראש חודש כל עיקר. והלכה כחכמים:

Gemara Eruvin 39b

גמרא עירובין דף לט:

A stag that was caught [by non-Jews] on the

הוא בר טביא דאתא לבי ריש גלותא ביום טוב

first day of a Festival and slaughtered on the second day of the [Diaspora] Festival was presented at the Exilarch's table. Rav Nachman and Rav Chisda ate it [because, in their opinion, the two Festival days of the Diaspora are regarded as two entities; one holy, and the other, not holy. (However, since we don't know which is which, the Rabbis instituted to observe both, they therefore reasoned), if the first was not the holy day, then the stag was caught on an ordinary weekday and may well be (slaughtered and) eaten on the holy day that followed it; and if the first day was indeed the holy day, the stag still may be eaten after the day ended, at nightfall, (provided that there

was time enough since the conclusion of the holy day for the stag to have been caught,)] but Rav Sheshet did not eat it [since both days are regarded by him as one entity regarding holiness, therefore, the deer was captured illegally and subsequently, prohibited until after nightfall]. [Rabbi Ashi stated: Amemar told me, personally, that the stag was not caught at all on the Festival; rather, it was brought from outside the *techum* — the permitted 2000 cubit area, the distance one may walk on the Festival.] The one who ate it was of the opinion that if anything arrived [on a Festival day from outside the permitted limit] for one Israelite, it is permitted for another Israelite [as the stag was brought for the Exilarch, it was only forbidden to him but permitted to the Rabbis] and the one who did not eat it held that all foodstuffs that arrived at the Exilarch's house were intended for all the Rabbis [who usually dined with him. They were, therefore, in the same position as the Exilarch himself]. A load of turnips once arrived at Machuza [on a Festival day]. Rava went out and observed that they were withered. He, therefore, permitted the people to buy them, saying, “These turnips were undoubtedly pulled out of the ground yesterday.” What other objection could be raised [against eating them on the Festival]? That they arrived from outside the permitted Festival limit? Since anything that arrives specifically for one Israelite is permitted to another Israelite to eat, and the more so, are these [turnips permitted] since they were intended for non-Jews. When, however, he observed that [the non-Jewish vendors] were bringing in additional supplies of these turnips, he forbade all further purchase [since it was evident that the new supplies were definitely intended for the Jewish public]. Certain builders of bridal canopies once cut myrtles on the second day of the Festival, and Ravina permitted people to inhale their fragrance in the evening immediately [after the termination of the Festival]. Rava bar Tachlifa said to Ravina, “The Master should really forbid this to them, since they are not learned men [and might, as a result of the permission, allow themselves further relaxations in the observance of the sanctity of the second Festival day].” To this Rabbi Shma'ayah objected: Is the reason then [why they should have been forbidden the smelling of the myrtles] that they are not learned men, but

מחויץ לתחום. רב נחמן ורב חסדא אכלו רב ששת לא אכל מאן דאכל סבר הכא בשביל ישראל זה מתר לישראל אחר מאן דלא אכל סבר כל דאתי לבי ריש גלותא אדעתא דכלהו רבנן אתי. ההוא ליפתא דאתי למחוזא ביום טוב נפק רבא חזיא דכמישא שרא רבא למזבן מיניה. אמר הא ודאי מאתמול נעקרה. מאי אמרת מחויץ לתחום אתיא הכא בשביל ישראל זה מתר לאכול לישראל אחר וכל שכן האי דאדעתא דנכרי אתא כיון דחזא דקא מפשי ומייתי להו אסר להו. הנהו בני גננא דגזוו להו אסא ביום טוב שני לאורתא שרא להו רבינא לאורוחי בהו לאלתר. אמר ליה רבא בר תחליפא לרבינא ליסר להו מר מפני שאינן בני תורה. מתקיף לה רב שמעיה טעמא דאינן בני תורה הא

if they had been learned men, this would have been permissible? But surely, [it would have been prohibited regardless, for] is it not necessary [to allow time] enough [after the conclusion of the Festival] for their preparation? [I.e., enough time to cut the myrtles. Before such a period of time has passed, the smelling remains forbidden to all. So how did Ravina permit it as soon as the Festival concluded?] They, therefore, proceeded to ask this question of Rava, and he told them that it was necessary [to allow time] enough [after the conclusion of the Festival] for their preparation.

זוהר תזריע דף מ"ד ע"ב

תא חזי בשעתא דאתקנש (ס"א דאתקנת) לגבי אדם קדשא בריך הוא בריך לון תדא הוא דכתיב (שם א) ויברך אותם אלהים כחזן דמברך לפלה בשבע ברכות. מפאן אוליפנא תתן וכלה פיון דאתברךן בשבע ברכות אתדבקן כחדא פדונמא דלעילא ועל דא מאן דאתי לאתחברא באנתו דאתרא הא פגים וזונא. (פבכול עבד תרין רשויות דלעילא) דהא וזונא דכנסת ישראל ביה בקדשא בריך הוא בלחודו בזמנא דאיהו ברחמי ובזמנא דאיהו בדינא. תא חזי מאן דמתחבר באנתו דאתרא באילו משקר ביה בקדשא בריך הוא ובכנסת ישראל ועל דא קדשא בריך הוא לא מכפר ליה בתשובה ותשובה תלייא עד דיסתלק מעלמא תדא הוא דכתיב (ישעיה כב) אם יכפר העון הזה לכם עד תמותו. ואימתי. בשעתא דעאל בתשובה ליהוה עלמא ואית ליה לקבלא עונשא. רבי אלעזר אמר מאן דמשקר בכנסת ישראל לא יתקבל בתשובה עד דיתדן בדינא דגיהנם כל שכן מאן דמשקר בכנסת ישראל ובקדשא בריך הוא. וכל שכן אי אמרח ליה לקדשא בריך הוא למעבד דיוקנא דממזר באנתו דאתרא ואכחיש פומבי דמלכא. רבי תייא פתח ואמר (משלי כה) גזול אביו וגומר אביו דא קדשא בריך הוא אמו דא כנסת ישראל מאי גזול כמה דאת אמר (ישעיה ג) גזלת העני בכתיבם. ומאן איהו מאן דחמיד אתתא אחרא דלאו איהו בת וזניה תמן תנינן כל הנהגה מן העולם הזה בלא ברכה באילו גזול לקדשא בריך הוא וכנסת ישראל דכתיב גזול אביו וגומר. כל הנהגה מן העולם הזה כלל דא איהו אנתו מאן דאתדבק באנתו למחגי מינה ואף על גב דאיהו פנויה ואחגי מינה בלא ברכה באילו גזול קדשא בריך הוא וכנסת ישראל. מאי טעמא בגין דזוונא דילהון בשבע ברכות הוא. ומה על פנויה כך מאן דיתדבק באנתו דאתרא דקאים כזונא דלעילא בזוונא דשבע ברכות על אחת כמה וכמה. חבר הוא איש משחית דא ירבעם כמה דאינקמוה ואמר אין פשע דאמר הא פנויה היא אמאי אסיר בגין דא גזול אביו ואמו הוי ולא עוד אלא דחבר הוא לאיש משחית מאן הוא איש משחית דפגים דיוקנא ותקונא דלעילא. כל שכן מאן דחמיד לאנתו דחבריה לאתדבקא בה (ס"א ואתדבק בה) דפגים יתיר ועל דא אתפגים הוא לעלמין. איש משחית דפגים לעילא ופגים לתתא ופגים לנפשיה דכתיב משחית וכתיב (משלי ו) משחית נפשו הוא יעשנה:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Rabeinu Yonah, Sha'arei Teshuvah, 1b

שערי תשובה לרבינו יונה דף א ע"ב

Now, understand this lesson, for it is a major עתה בינה שמעיה זאת כי הוא עיקר גדול

principle. The truth is that there are some righteous individuals who do sometimes stumble in sin, as it says, “For there is no man on earth so righteous that he does good and does not sin.” (Ecclesiastes 7:20) However, they conquer their impulse from before them. If they fall into sin once, they will not repeat it. They rebuke themselves for having sinned and return in repentance. But if someone is not cautious about a particular sin and does not resolve to guard himself against it — even if it is one of the lighter sins — then even if he is meticulous regarding all other sins of the Torah, the Sages of Israel call him an apostate with regard to that one sin! And he is counted among the sinners, and his sin is too great to bear. For if a slave were to say to his master, “I will do whatever you tell me to do except for one thing,” he has already shrugged off his master's yoke from upon him and is doing what is right in his own eyes. About this it says, “Cursed is the man who will not uphold the words of this Torah to perform them.” (Deuteronomy 27:26) The Sages explained this to mean that he does not accept upon himself to uphold all the words of the Torah from its beginning to its end. Proof of this is that it says, “who will not uphold ... to perform [meaning the entire Torah],” rather than saying “who will not do them.” Also be aware, that one who repeats the same sin ten times, even though he is scrupulous regarding all other sins, is considered as one who violates [ten] different sins. This is what our Rabbis, of blessed memory, said: If they warn a Nazirite, “Do not drink [wine]” and he drinks; “Do not drink” and he drinks again, eventually he is flogged for each time, just as someone who eats *treifah* [an animal with a disqualifying defect] and a non-kosher animal and *chelev* and blood [is flogged for each sin separately]. And we have observed that this generation has such sinners. For there are many people who accept upon themselves to be careful about known sins, yet every day of their lives they are not meticulous regarding them, since they have come to regard these sins as though

אמת הדבר כי יש מן הצדיקים שנכשלים בחטא לפעמים כענין שנאמר (קהלת ו) כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. אכן כובשים את יצרם מאת פניהם ואם יפולו בחטא פעם אחת לא ישנו לו ונקוטו בפניהם וחוזרים בתשובה. אף כל אשר איננו נזהר מחטא ידוע ואיננו מקבל על נפשו להשמר ממנו גם אם הוא מהעונות הקלים אף על פי שהוא נזהר מכל העבירות שבתורה קראוהו חכמי ישראל משומד לדבר אחד ואת פושעים נמנה וגדול עונו מנשוא כי אם אמר יאמר העבד לרבו כל אשר תאמר אלי אעשה זולתי דבר אחד כבר שבר עול אדוניו מעליו והישר בעיניו יעשה. ועל הענין הזה נאמר (דברים כ) ארוור האיש אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם. ביארו אשר לא יקבל על נפשו לקיים כל דברי התורה מראש ועד סוף ויורה על זה אשר לא יקים לעשות ולא אמר אשר לא יעשה אותם. ועוד תדע כי השונה עבירה אחת עשר פעמים אף על פי שנוזהר מכל שאר העבירות הנה הוא נחשב בעובר על עבירות חלוקות וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה כי אם יאמרו לנזיר אל תשתה והוא שותה אל תשתה והוא שותה לוקה באחרונה על כל אחת ואחת כמשפט האוכל טרפה ובהמה טמאה וחלב ודם. וראה ראינו כי רבו עונות הדור על זאת כי יש אנשים רבים מקבלים על נפשם להזהר מעבירות ידועות וכל ימי חייהם אינם נוהרים בהם אבל הם אצלם כהתור ואלו לא היו נוהגים

they were permissible. Even if they were to behave in this manner in regard to only one sin, it would be an evil disease in their souls, as we have explained. How much more is this so, when they act in this way in regard to many prohibitions, including some of the most severe ones, such as unnecessary oaths; cursing another person or oneself in God's name; saying God's name in vain, or in an unclean place, or with hands that are not clean; hiding one's eye from the poor; slanderous gossip; baseless hatred; pride; intimidating others; gazing immodestly and wasting time from the learning of Torah which is equal to all of them. There are many [other sins] like these. We have only enumerated some of them that are common among the people of this generation, in order to remind them and warn them.

Practical Law:

Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 3

(1) If five people bring one animal [as a joint] sacrifice, all of them lean their hands on it[s head] one after another, [but] not all at the same time. If someone dies and leaves a burnt-offering or a peace-offering, his heir brings it, leans his hands on it, and brings its libations. (2) There is no leaning of hands for communal sacrifices except in two cases: the goat that is sent away [into the wilderness on Yom Kippur] and the bull that is brought because of an action of which [the community] was unaware. Three [members] of the Sanhedrin set their hands upon it. This is a law transmitted verbally from the mouth of Moshe

our teacher: that there are only two occurrences of leanings of hands by the community. (3) They do not lean hands except in the courtyard [of the Temple]. If someone leaned his hands outside the courtyard, he repeats the leaning inside. If the owner of the sacrifice was standing outside [the courtyard] and reached with his hands inside and leaned, his leaning is valid, provided that he leaned his hands with all his might. Only a pure person may lean his hands; however, if an impure person leaned his hands, it is performed [and does not require the leaning procedure to be repeated].

בן רק על עבירה אחת חולי רע הוא בנפשם כאשר ביארנו. אף כי נוהגים בן על אזהרות רבות וכהנה מן החמורות כמו שבועת חנם ומקלל את חברו או את עצמו בשם והזכרת שם שמים לבטלה או במקום שאינו טהור או בידים לא נקיות והעלמת עין מן העני ולשון הרע ושנאת חנם וגבהות הלב ונתינת חתית והסתכל בעריות ובטול תלמוד תורה כנגד כלם ורבות פאלה כתבנו מקצתם אצל בני הדור להזכירם ולהזהירם:

הלכה

הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג

א חמשה שהביאו זבח אחד בלן סומכין עליו זה אחר זה. לא שייסמכו בלן בבת אחת. מי שמת והניח קרבנו עולה או שלמים הרי יורשו מביאו וסומך עליו ומביא נטכיו: ב אין סמיכה בקרבנות הצבור חוץ משתי סמיכות. על שעיר המשתלח ועל פר העלם דבר. ושלשה מן הסנהדרין סומכין עליו. ודבר זה הלכה מפי משה רבינו שאין בצבור אלא שתי סמיכות: ג אין סומכין אלא בעזרה. סמך חוץ לעזרה חוזר וסומך מבפנים. ואם היה בעל הקרבן עומד בחוץ והכניס ידו לפנים וסמך סמיכתו בשרה. והוא שייסמוף בכל כחו ואין סומך אלא טהור ואם סמך הטמא סמך: